

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์
ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหาร
ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็ก
ก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรม
เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพของกรรมการ
โดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรม
เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

คณะกรรมการศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็น
ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแตกต่างกันทั้ง โดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จำนวน 264 คน จาก 22 ศูนย์ จำแนกตามสถานภาพดังนี้
 - 1.1 กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 154 คน
 - 1.2 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 110 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 39-40) ได้กลุ่มตัวอย่าง 196 คน จำแนกตามสถานภาพ ดังนี้
 - 2.1 กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 110 คน
 - 2.2 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 86 คน
3. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และแบบสอบถามปลายเปิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งประเด็นคำถามเป็น 3 ด้านดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 50 ข้อ
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 10 ข้อ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้
 1. ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อทำหนังสือถึงท้องถิ่นอำเภอพรเจริญ ขออนุญาตเก็บข้อมูลศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย เพื่อทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและทำการศึกษาวิจัย ตามลำดับ
 2. ขอความร่วมมือจากท้องถิ่นอำเภอ ทำหนังสือถึงนายก อบต. นายกเทศมนตรีเทศบาลในเขตอำเภอพรเจริญ เพื่อขอเก็บข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

3. นำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เข้าทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง

4. ตรวจสอบ คัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 196 ชุด เพื่อใช้ในการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจำนวน 196 ฉบับ ได้รับคืนมาและเป็นฉบับที่สมบูรณ์ 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบและให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายชื่อ
3. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งโดยรวม รายด้าน และรายชื่อ
4. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยทั้งโดยรวม รายด้าน และรายชื่อ
5. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จำแนกสถานภาพ ด้วยการทดสอบ t-test (Independent)

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 มีสถานภาพเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 86 คน คิดเป็น ร้อยละ 44.2
2. ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกรรมการบริหารศูนย์ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ และ ด้านงานบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านงานวิชาการ

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกรรมการบริหารศูนย์ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ ระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ร่วมจัดหาน้ำดื่ม – น้ำใช้ และภาชนะใส่น้ำที่สะอาดและเพียงพอ ร่วมจัดให้มีที่เก็บสิ่งปฏิกูลทั้งภายนอก และภายในศูนย์ฯ และ ร่วมจัดให้มีเครื่องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง สำหรับเด็ก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้ายคือ ร่วมจัดสถานที่เล่นกลางแจ้ง หรือสนามเด็กเล่น พร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ เพียงพอและเหมาะสม

2.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกรรมการบริหารศูนย์ ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ระดับปานกลาง 8 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ได้รับการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ฯ เป็นคณะกรรมการในการคัดเลือกครูพี่เลี้ยง ที่มีความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสม และ เป็นคณะกรรมการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูพี่เลี้ยง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีส่วนในการจัดหาสวัสดิการหรือรางวัล เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่สำหรับครูพี่เลี้ยง

2.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกรรมการบริหารศูนย์ ด้านงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีส่วนรับรู้บริการจัดทำบันทึกสุขภาพของเด็กอย่างต่อเนื่อง ร่วมจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ช่วยรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีส่วนในการจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันให้แก่เด็ก ได้พัฒนาการครบทุก ๆ ด้าน ร่วมจัดทำทะเบียนนักเรียนหรือตรวจสอบ ให้ถูกต้องและเป็นปัจจัย

2.4 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกรรมการบริหารศูนย์ ด้านงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ระดับปานกลาง 6 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ร่วมจัดทำแผนการใช้งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนทุกครั้ง ร่วมจัดทำ ตรวจสอบ การทำบัญชีรับ – จ่ายเงินของศูนย์ฯ ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ร่วมจัดทำ ตรวจสอบ การทำบัญชีรับ – จ่ายเงินของศูนย์ฯ

ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รับผิดชอบต่อการใช้เงินทุกประการของศูนย์ฯ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีส่วนในการจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันให้แก่เด็ก ได้พัฒนาการครบทุก ๆ ด้าน และเป็นคณะกรรมการเก็บรักษาเงินของศูนย์ฯ

2.5 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกรรมการบริหารศูนย์ฯ ด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชนและประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนาของศูนย์ฯ หรือของวัดที่ตั้งศูนย์ฯ มีส่วนในการประสานงานกับชุมชนในการจัดตั้งศูนย์ฯ ชักชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ฯ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีส่วนในการจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันให้แก่เด็กได้พัฒนาการครบทุก ๆ ด้าน และ ร่วมวางแผนให้มีการจัดตั้ง กลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ พบว่า กรรมการ โดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

4. กรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด มีข้อเสนอแนะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรในศูนย์ฯ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อคณะกรรมการศูนย์ฯ และชุมชน คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่มีความสำคัญ จำเป็นที่จะต้องร่วมกันหาวิธีการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในชุมชนให้เจริญก้าวหน้า คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ควรร่วมตรวจสอบผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ หากพบปัญหาที่ร่วมกันแก้ไขปัญหา อุปสรรคทันที และ คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ควรร่วมรับรู้ความเจริญก้าวหน้าของศูนย์ฯ ภูมิใจในการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จ ส่วนประเด็นข้อเสนอที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ศูนย์ฯ ควรชี้แจงนโยบาย แผนงานโครงการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ และชุมชนทราบสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์
ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. กรรมการบริหารมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงานอาคาร
สถานที่ และสิ่งแวดล้อม ด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ และ ด้าน
งานบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านงานวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่อง
มาจากคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ทั้งที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีภาระหน้าที่การงานหลักของตนอยู่แล้ว จึงไม่มีเวลา
เพียงพอที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์มากนัก ซึ่งการ
ดำเนินงานส่วนใหญ่ จะมอบให้บุคลากรประจำศูนย์ซึ่ง ได้แก่ เจ้าอาวาสที่เป็นครูใหญ่ และครู
ที่เลี้ยงเป็นผู้ดำเนินการส่วนใหญ่ จึงทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของ วีระ ศรีสำราญ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานศูนย์
อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดสกลนคร พบว่า ฝ่ายดำเนินการศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์
ในวัด โดยส่วนรวมกลุ่มคณะกรรมการ และกลุ่มผู้ดำเนินการ มีปัญหาการดำเนินงานศูนย์อบรม
เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดสกลนคร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

กรรมการบริหารศูนย์มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ใน
วัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับ
มาก โดยประเด็นที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การร่วมจัดหาน้ำดื่ม – น้ำใช้ และภาชนะใส่น้ำที่
สะอาดและเพียงพอ ร่วมจัดให้มีที่เก็บสิ่งปฏิกูลทั้งภายนอกและภายในศูนย์ฯ และร่วมจัดให้มี
เครื่องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง สำหรับเด็ก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ร่วมจัดสถานที่
เล่นกลางแจ้ง หรือสนามเด็กเล่น พร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ เพียงพอและเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้อาจ
เนื่องจาก คณะกรรมการบริหารศูนย์ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรในท้องถิ่น จึงมองเด็กที่มารับบริการ
จากศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดเป็นลูกหลาน จึงมีความต้องการให้ลูกหลานได้รับบริการด้าน
สุขภาพอนามัยที่ดี จึงเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการพัฒนา ปรับปรุงสุขอนามัยภายในศูนย์ ผลการ
วิจัยสอดคล้องกับ อิทธิพล โกมิต (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การปฏิบัติงาน
ของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานด้าน
อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

กรรมการบริหารศูนย์มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ได้รับการประชุมชี้แจง เกี่ยวกับนโยบาย แนวทางการดำเนินงานของ ศูนย์ฯ เป็นคณะกรรมการในการคัดเลือกครูที่เลี้ยง ที่มีความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสม และเป็นกรรมการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่เลี้ยง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีส่วนในการจัดหาสวัสดิการหรือรางวัล เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ สำหรับครูที่เลี้ยง ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการบริหารศูนย์ยังไม่เข้าใจ ถึงบทบาท อำนาจ หน้าที่ของตน ในด้านการบริหารบุคลากรของศูนย์ดีพอ โดยอาจเข้าใจว่า ด้าน การบริหารบุคลากรเป็นหน้าที่ของผู้ดำเนินการศูนย์ นอกจากนี้ ผู้ดำเนินการศูนย์ไม่ให้ความสำคัญ ของกรรมการบริหารศูนย์ มีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ในวัดที่กรมการศาสนากำหนด จึงทำให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระ ดาวศรี (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษา พบว่า ปัญหา การดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดศรีสะเกษ มีปัญหาด้านบุคลากรอยู่ใน ระดับมาก

กรรมการบริหารศูนย์มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีส่วนรับรู้บริการจัดทำบันทึกสุขภาพของเด็กอย่างต่อเนื่อง ร่วมจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ช่วยรายงานผลการ ดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีส่วนในการจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันให้แก่เด็กได้พัฒนาการครบทุก ๆ ด้าน ร่วมจัดทำ ทะเบียนนักเรียนหรือตรวจสอบ ให้ถูกต้องและเป็นปัจจัย ทั้งนี้เนื่องจาก คณะกรรมการบริหาร ศูนย์ส่วนใหญ่ ไม่มีความรู้ด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นพระสงฆ์และ ประชาชนในชุมชน ส่วนคณะกรรมการบริหารที่มาจากหน่วยงานการศึกษาในท้องถิ่นก็อาจมี ภาระหน้าที่ในส่วนของงานประจำมาก จึง ไม่มีเวลามาช่วยในการดำเนินงานด้านงานวิชาการ แก่ศูนย์ได้อย่างเต็มที่ ผลการวิจัยของ วัลลภ สุคนเดช (2547 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มี ผลต่อการดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า มี การดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

กรรมการบริหารศูนย์มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อ่าเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ร่วมจัดทำแผนการใช้งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนทุกครั้ง ร่วมจัดทำ ตรวจสอบ การทำบัญชีรับ - จ่ายเงินของศูนย์ฯ ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ร่วมจัดทำ ตรวจสอบ การทำบัญชีรับ - จ่ายเงินของศูนย์ฯ ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รับทราบผลการใช้จ่ายเงินทุกประการของศูนย์ฯ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีส่วน ในการจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันให้แก่เด็กได้พัฒนาการครบทุก ๆ ด้าน และเป็นคณะกรรมการ เก็บรักษาเงินของศูนย์ฯ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก การดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ในวัด ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ ขาดแคลนงบประมาณ บุคลากรที่ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และไม่ให้ความสำคัญ ของคณะกรรมการบริหารที่จะมาช่วยในการสนับสนุนด้านการบริหารงบประมาณ จึงทำให้ คณะกรรมการบริหารมีบทบาทต่อการบริหารงบประมาณของศูนย์อยู่ในระดับน้อย สอดคล้อง กับผลการศึกษาของ วีระ คาวศรี (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานศูนย์อบรม เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อน เกณฑ์ในวัด จังหวัดศรีสะเกษ ด้านงบประมาณมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

กรรมการบริหารศูนย์มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อ่าเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกรรมการบริหารศูนย์ ด้านงานความ สัมพันธ์กับชุมชนและประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป นาน้อย ได้แก่ ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนาของศูนย์ฯ หรือของวัดที่ตั้ง ศูนย์ฯ มีส่วนในการประสานงานกับชุมชนในการจัดตั้งศูนย์ฯ ชักชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของศูนย์ฯ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ มีส่วนในการจัดทำตาราง กิจกรรมประจำวันให้แก่เด็กได้พัฒนาการครบทุก ๆ ด้าน และ ร่วมวางแผนให้มีการจัดตั้ง กลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการ บริหารศูนย์เป็นประชาชนในชุมชน จึงมีส่วนช่วยเหลือ และประสานความร่วมมือกับชุมชนได้ เป็นอย่างดี ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ อธิพิพล โกมลิต (2544 : บทคัดย่อ) ได้ ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การปฏิบัติงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดหนองคาย พบว่า มีการดำเนินงานด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชนและประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็ก ก่อนเกณฑ์ พบว่า กรรมการ โดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นต่อระดับ

การมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วีระ คาวศรี (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อธิธิพล โกมิต (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การปฏิบัติงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. กรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด มีข้อเสนอแนะโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรในศูนย์ฯ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกรรมการศูนย์ฯ และชุมชน กรรมการบริหารศูนย์ฯ ต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่มีความสำคัญ จำเป็นที่จะต้องร่วมกันหาวิธีการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในชุมชนให้เจริญก้าวหน้า คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ควรร่วมตรวจสอบผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ หากพบปัญหาที่ร่วมกันแก้ไขปัญหา อุปสรรคทันที และกรรมการบริหารศูนย์ฯ ควรร่วมรับรู้ความเจริญก้าวหน้าของศูนย์ฯ ภูมิใจในการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จ ส่วนประเด็นข้อเสนอที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ศูนย์ฯ ควรชี้แจงนโยบายแผนงานโครงการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้กรรมการบริหารศูนย์ฯ และชุมชนทราบสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรในศูนย์ฯ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อคณะกรรมการศูนย์ฯ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ กับคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ฯ ยังขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการแก้ไข

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ควรจัดให้มีการประชุม สัมมนา เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมบริหารให้แก่คณะกรรมการบริหาร และ คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ควรเป็นตัวกลางเพื่อเชื่อมความเข้าใจระหว่างคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการอำนวยการ ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการพัฒนาศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทในการดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงาน

2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครองเด็ก และประชาชนในชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY